

Park Oudegein

- Hét Stadspark van Nieuwegein -

Samenvatting van de gesprekken met belanghebbenden.

Gemeente Nieuwegein

Maart 2015

Inhoudsopgave

Aanleiding

De Kadernota

Participatieproces

De huidige functies in het park

Gebiedsindeling

Stedelijke noordrand

Recreatief middengebied

Natuur en cultuur

Natuurkwartier

Bijlage

1. Overzicht van de Enquête (2014)

Aanleiding

Dit document is een vertaling van de gesprekken die onlangs gevoerd zijn met de participanten in het gebied. Om de vele informatie te ordenen hebben we een gebiedsindeling gemaakt. De gebieden worden logisch gevormd door aanwezige grenzen in het stadspark.

Per gebied wordt een beschrijving gegeven van het gebruik. Functioneert dit gebied goed of niet? Wordt het veel gebruikt?

Vervolgens wordt een opsomming gemaakt van de wensen en de ideeën die uit de gesprekken zijn voortgekomen. Deze zijn gegroepeerd op

- Gebruik
- Bereikbaarheid, herkenbaarheid en uitstraling
- Sociale veiligheid

Dit document is een werkdocument voor de bijeenkomsten. Het wordt na deze bijeenkomst ter vaststelling aan het college aangeboden om vervolgens goedkeuring te krijgen op het proces en vervolg.

De kadernota

In dit hoofdstuk willen we kort de doelstellingen uit de kadernotitie benoemen.

Aanleiding

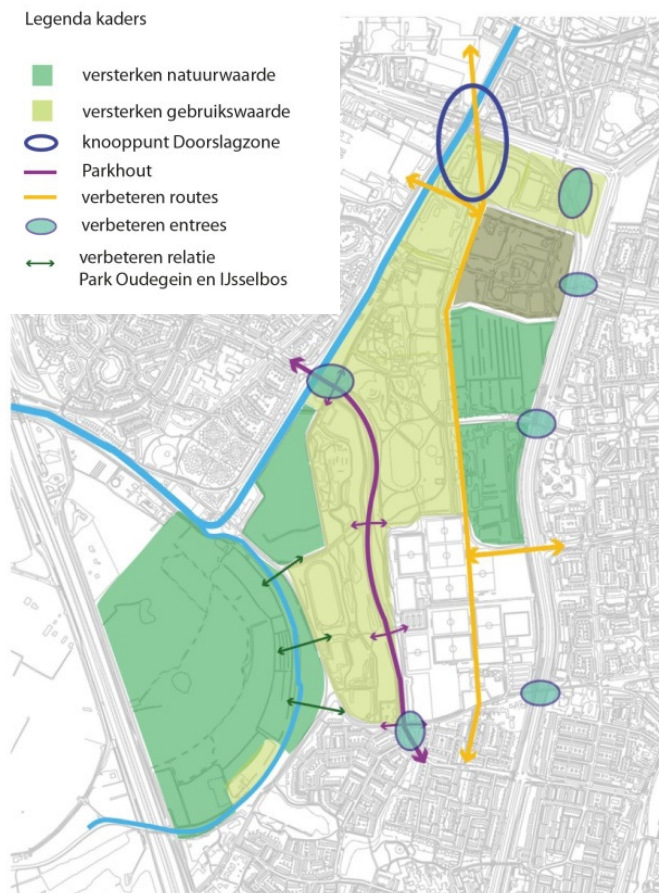
De gemeenteraad heeft eind 2013 de kadernotitie Park Oudegein, hèt stadspark van Nieuwegein vastgesteld. Hierin staan de basiscriteria vastgelegd als input voor de inrichtingsvisie. Deze basiscriteria zijn geordend in vier thema's:

- 1 Versterken natuurwaarde/ecologie
- 2 Versterken gebruikswaarde
- 3 Verbeteren entrees van het park
- 4 De historie van Park Oudegein

Doelstelling

Het doel van het college is om een actuele inrichtingsvisie op te stellen voor het beheer en ontwikkeling van Park Oudegein. Hiervoor is nodig een

- Een actueel kader, waar nieuwe initiatieven aan getoetst worden;
- Een actueel kader dat richting geeft bij beheeractiviteiten die op regelmatige basis plaatsvinden;
- Aangeven welke maatregelen/initiatieven op korte en op lange termijn worden uitgevoerd;
- Een park nog meer een park wordt van en voor de Nieuwegeinse;
- Een kader dat dient als basis voor subsidieaanvragen om het park te verbeteren voor zowel de gebruikers als de natuur.

Kaderkaart uit Kadernotitie 2013

Participatieprocedure

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijnen het participatieproces beschreven.

In de eerste stap naar de inrichtingsvisie is een consultatieronde met de belangrijkste belanghebbenden geweest, zoals gebruikers, bewoners, eigenaren of exploitanten in het park, de wijkplatforms, experts en ervaringsdeskundigen. Door middel van persoonlijke gesprekken is informatie opgehaald over de wensen en behoeften van deze participanten. Daarnaast is de Nieuwegeinse bevolking geraadpleegd middels een digi-enquête.

De tweede stap is om samen met de participanten de wensen van deze groep te vertalen naar ambities voor het stadspark. (maart)

De derde stap is om vanuit de ambities een voorlopige inrichtingsvisie op te stellen met een uitvoeringsprogramma en financieel kader. (juni)

Ter afsluiting, stap vier, worden de reacties van de derde stap afgewogen en deze in een definitieve inrichtingsvisie en uitvoeringsprogramma meegenomen. (september)

In de bijlage zit een samenvatting van de gesprekken.

De volgende participanten hebben deel genomen aan de gesprekken:

- Wijkplatform
- HDSR
- Cultuurhistorie Nieuwegein
- IVN
- Vogelwacht
- Landschapsarchitect
- Fietsersbond
- Exploitanten en ondernemers in het park
- Bewoners Nieuwegein

De huidige functies in het park

In dit hoofdstuk gegeven we de huidige functies in het park aan.

Legenda

1. natuurkwartier (kinderboerderij, MEC, molen, museum waarschenhoeck)
  2. horeca, kanoverhuur
  3. speelvoorzieningen
  4. crossbaan
  5. ijsbaan
  6. vijvers (modelboten en vissen)
  7. tuin
  8. gemeentelijke dierenweide
  9. tenniscomplex
  10. sportpark Parkhout/Zandveld
  11. bouwspeeltuin Jeugdland
- gebied met natuurwaarde/ecologie
■ gebied met gebruikswaarde
■ landgoed Kasteel Oudegein
■ landgoed Kasteel Oudegein
■ Doorslag, Hollandse IJssel en Kromme IJssel

Het stadspark in gebieden

Het stadspark beslaat ruim honderd hectare. Dit is in verhouding met andere stadsparken een groot stadspark. Het park heeft verschillende gebieden die mogelijk in te delen zijn in natuur, historie, educatie en recreatie. In de recreatiegebieden is een onderverdeling gemaakt in het middengebied bij de grote vijver en de stedelijke noordrand.

Het park is in de volgende gebieden ingedeeld:

1. Stedelijke noordrand
Dit gebied komt voort uit de grens met het landgoed en natuurkwartier.
2. Recreatief middengebied
Dit gebied wordt begrenst door het natuurkwartier, de natuurgebieden en de sportvelden.
3. Natuur en cultuur
Dit omvat het landgoed en de bestaande natuurgebieden.
4. Natuurkwartier
De grens van het huidige natuurkwartier.

In de volgende hoofdstukken wordt per gebied beschreven wat goed functioneert en wat minder goed functioneert. En worden de wensen van belanghebbenden opgesomd.

De wensen van belanghebbenden zijn gegroepeerd in gebruik, bereikbaarheid, herkenbaarheid, uitstraling en sociale veiligheid.

Stedelijke noordrand

Het bestaande gebruik

Het park wordt aan de noordzijde begrenst door het Zuidstede viaduct en de trambaan. Deze infrastructuur ligt aanzienlijk hoger dan het maaiveld van het stadspark. Dit belemmert het zicht naar het stadscentrum en de woonwijken. In het gebied ligt een geïsoleerd stukje natuur (nat bos) en een weide met speelvoorzieningen. Aan de noordoostkant ligt een tenniscomplex met parkeerplaatsen. De voorzieningen worden verbonden met wandel- en fietspaden.

Er zijn twee entrees aan de noordzijde van het park. De belangrijkste ligt langs de Doorslag nabij het Zuidstede viaduct. De andere entree ligt in de noordoosthoek en loopt langs het tenniscomplex via de inrit naar Kasteel Oudegein het park in.

De noordelijke entree nabij het viaduct wordt niet veel gebruikt door bezoekers van het park. Er is geen aanleiding in het park om deze entree te nemen. Ook is het niet zichtbaar wat er te doen is en het wordt als niet sociaal veilig ervaren. Het is daardoor bij veel mensen een onbekende entree naar het park.

Luchtfoto 6 juni 2014

Wensen van belanghebbenden

De onderstaande opsomming komt uit de resultaten van de gesprekken met belanghebbenden.

Gebruik

- Realiseren van een orangerie
- Realiseren muziektent
- Sportvoorzieningen, (midgetgolf, tennis klimmen)
- Uitbreiden speelvoorzieningen
- Realiseren van een aanlegsteiger voor pleziervaart.
- Meer plekken voor jongeren realiseren. (Gaming, spelelement)
- Ziekenhuis betrekken bij 'healing gardens' en activiteiten.

Bereikbaarheid, herkenbaarheid en uitstraling

- Realiseren van een brug van de binnenstad/ ziekenhuis naar het park.
- Betere verbindingen met de aanwezige sportclubs.
- Zichtbaar en aantrekkelijk maken, openheid, zicht en entreegevoel versterken
- Sociaal veiliger maken van de entree
- Entree Zuidstede viaduct het gezicht van het park laten worden
- Realiseren herkenningspunt

Sociale veiligheid

- Entree naar de tram sociaal veiliger maken
- Entree viaduct sociaal veiliger maken

Recreatief middengebied

Het bestaande gebruik

Dit gebied wordt doorsneden door de hoofdontsluitingsweg Parkhout. Er lopen wandel- en fietspaden door het gebied met hier en daar een bankje. Deze paden sluiten aan de oostzijde met tunnels aan op de woonwijken Fokkesteeg en Zandveld. Ten noorden van de weg Parkhout zijn er speelvoorzieningen aanwezig zoals een voetbalkooi en een half pipe. De voorzieningen worden goed gebruikt door jongeren.

Aan de zuidwestzijde van de weg Parkhout ligt de horeca Jack's Grillhouse met daarnaast een parkeervoorziening. Het aantal parkeerplaatsen is te weinig, zeker als er ook een feest of evenement is in het park. De auto's staan dan langs de Parkhout. De horeca loopt goed. Ook kunnen bij Jack's Grillhouse kano's worden gehuurd om op de Doorslag te kanoën.

Aan de zuidkant van Parkhout ligt de verwaarloosde (en nu afgesloten) crossbaan, een ijsbaan die alleen bij vorst open is, een cooper baan en een modelbotenvijver. Deze voorzieningen liggen versnipperd in het park.

Er is ook parkeeroverlast in het park als er voetbal wedstrijden zijn op het sportcomplex Parkhout dat in de zuid-oosthoek van het Park Oudegein ligt.

Luchtfoto 6 juni 2014

Wensen van belanghebbenden

De onderstaande opsomming komt uit de resultaten van de gesprekken met belanghebbenden

Gebruik

- Een locatie voor de ijscowagen aangeven
- Plekken faciliteren waar je meteen iets kan organiseren.
- Meer plekken voor jongeren realiseren.
- Strandje aanleggen bij de grote plas
- Modelbouw bootjes verbinden met het park.
- Faciliteiten ballonvaarders verbeteren; auto's rijden nu alles kapot
- Ruiterspaden aanleggen
- Cooperbaan uitbreiden
- Op aanvulling van de coopertest hardlooproutes aangeven.
- Fietscrossbaan klaar maken voor gebruik.
- Aandacht voor locatie jeugdland
- Extra parkeerplaatsen bij Jack's Grillhouse realiseren
- Ook bij de ijsbaan parkeren realiseren
- Kleine evenementen mogelijk maken
- Natuurcamping
- Plek voor evenementen rondom de vijver realiseren
- Waterpartijen beter benutten
- Verbeteren van de crossbaan
- Plaatsen van fontein

Bereikbaarheid herkenbaarheid en uitstraling

- Recreatieve routes aan laten sluiten op routes in de omgeving.
- Zichtbaar en aantrekkelijk maken, openheid, zicht en entreegevoel versterken.
- Wandelroute bewegwijzeren.
- Wandelroute markeren van 3 en 5 km.
- Wandelroute uitbreiden om de ijsbaan.
- De barrière werking van het Parkhout verminderen door de wandel en fietsovergang te verbeteren.
- Ruiterspaden aanleggen.
- Goede oversteek Parkhout voor recreant.
- Verbinden van routes.
- Betere verbindingen met de aanwezige sportclubs
- Verbeteren van de waterkwaliteit
- Voorkomen dat watergangen in de bush verdwijnen

Natuur en cultuur

Natuurgebieden

Het hele stadspark heeft een natuurlijke uitstraling van natte graslanden, gazons, waterpartijen, bomen, bosschages en bosgebieden. De beboste delen zijn natte natuurgebieden en zijn grotendeels ontoegankelijk. Andere natuurgebieden zijn natte graslanden met bijzondere vegetatie. Zo een natuurgebiedje ligt ten zuiden van het kasteel Oudegein en is begaanbaar via een struipad.

Het besloten natuurgebied ten noorden van sportpark Parkhout is een nat bos. Via een bruggetje en een struipad is dit gebied bereikbaar. Het wordt extensief gebruikt.

Het broekbos Hoge Landen ligt aan de zuidkant van het park Oudegein en wordt begrenst door de A2, en de Kromme IJssel. Het gebied is eigendom van Staatsbosbeheer. Vanuit Park Oudegein is Hoge Landen onvoldoende bereikbaar. Met name langs de Kromme IJssel waar geen verbindingen zijn met het park missen bruggetjes en zichtlijnen.

Hoge Landen bestaat uit bos met in het middengebied een open ruimte van nat grasland waarin zich twee poelen bevinden. Het wordt gebruikt door wandelaars en het hele gebied is losloopgebied voor honden.

Luchtfoto 6 juni 2014

Cultuur

Het huidige Park Oudegein ligt op het voormalige landgoed Oudegein. Kasteel Oudegein (1633) is het belangrijkste historische overblijfsel in het park van dit oude landgoed. Naast het kasteel staan een aantal interessante gebouwen, zoals de hofstede en het bouwhuis (koetshuis).

In het natuurkwartier staat de historische boerderij IJsselstee (17de eeuw). Deze hoorde oorspronkelijk ook bij het landgoed Oudegein. De boerderij functioneert nu als kinderboerderij. In de deel van het hoofdgebouw is museum Warsenhoeck gevestigd.

Ook de oude boomgaard langs de Doorslag is een overblijfsel van het voormalige landgoed.

Op de splitsing van de Hollandse IJssel met de Doorslag staat een woonhuis uit 1736 en een aantal historische gebouwen.

De oude wipwatermolen is vanuit Jutphaas verplaatst naar het natuurkwartier om de historische functie van het ontwateren van de polders te laten zien.

Oude Geinsche Polder

De Oude Geinsche Polder heeft een rijke historie. Het voormalige kleine handelsplaatsje 't Gein aan de westkant van de Doorslag en het klooster aan de oostzijde van de Doorslag zijn beide in verval geraakt. Om die reden heeft het overgebleven gebied een hoge archeologische

waarde. Het gebied waar het oude klooster in ligt is nu een ontoegankelijk bosgebied en is ecologisch interessant.

Luchtfoto 6 juni 2014

Wensen van belanghebbenden

De onderstaande opsomming komt uit de resultaten van de gesprekken met belanghebbenden.

Natuur

Gebruik

- De bestaande natuurgebieden in het park versterken door het maken van groene verbindingen met ecologische betekenis door aangrenzende gebieden.
- Hoge Landen wordt goed gebruikt, kan beter, maar wel extensief.
- Variëteit behouden van natuur.
- Natuurpaden behouden zodat mensen onder leiding van een gids de natuur in kunnen.
- Sommige natuurdelen met rust laten.
- Ruimte voor natuur en groenbeleving.
- Een natuurwandelpad aanleggen. (Klompepad?)
- De beheermaatregelen moeten zodanig worden afgestemd zodat er een gezond ecologisch milieu kan ontstaan met een hoge biodiversiteit.
- Van belang zijn: goed peilbeheer, baggeren, voedsel arm maken van het water, doorstroming bevorderen en lichtinval verbeteren door terug snoeien beplanting
- Voorkomen dat watergangen in de bush verdwijnen.

Bereikbaarheid herkenbaarheid en uitstraling

- Verbinden van de wandelroute van Hoge Landen naar park Oudegein.
- Ontbrekende routes voor wandelaar en fiets realiseren.
- zichtrelaties maken en deze versterken met wandelpaden.
- Deel park Hoge Landen hondenvrij houden
- Vergroten van de kanomogelijkheden over de Doorslag en Kromme IJssel door het gebied Hoge Landen
- Hoge Landen verbinden met Park Oudegein
- De bestaande natuurwaarden met elkaar verbinden met stapstenen tussen de natuurgebieden.
- De ontoegankelijke natuurgebieden zo houden.

Sociale veiligheid

- Onder begroeiing snoeien zodat betere zichtlijnen ontstaan.

Cultuur

Bereikbaarheid, herkenbaarheid en oriëntatie

- Zichtbaar en herkenbaar maken van historische gebieden en gebouwen.
- Locatie het klooster weer herkenbaar maken
- Meer kennis van de historie van het park door informatieborden te plaatsen die de historie verduidelijken.

Natuurkwartier

Bestaande gebruik

In dit gebied zijn het museum Warsenhoek, het milieu-educatiefcentrum (MEC), de kinderboerderij, de natuurspeeltuin, de groenten- en bloementuin, een wipwatermolen en boomgaarden aanwezig. Er wordt in 2016 een vlinderweide aangelegd en vlinderroutes vanuit het natuurkwartier door het park. Het natuurkwartier wordt omsloten door water en er zijn drie ingangen met een hek met sluitingstijden. Dit belemmert de bereikbaarheid van dit terrein.

Er is een aanlegsteiger voor de rondvaartboot Schuttevaer (Utrecht). Dit is een positieve ontwikkeling.

Luchtfoto 6 juni 2014

Wensen van belanghebbenden

De onderstaande opsomming komt uit de resultaten van de gesprekken met belanghebbenden

Kansen

Gebruik

- Vergroten van de kansmogelijkheden over de Doorslag.
- Realiseren van een kunstmarkt/ kunstuin en of beeldentuin.
- Aansluiting zoeken bij de hengelsport Petaque.
- Kinderboerderij commercieel opzetten
- Stadslandbouw vanuit lokale ondernemers stimuleren.
- Een rozentuin aanleggen
- Meer bloementuinen realiseren
- Moestuin/kruidentuin vergroten.
- Verruimen openingstijden van de boerderij
- Treintje laten lopen?
- openluchttheater

Bereikbaarheid herkenbaarheid en uitstraling

- Natuurkwartier aangeven op borden, met name aan de noordkant van het park.
- Vaste plek voor Schuttevaer
- Meer fietsenstallingen
- Brug aan de noordzijde van het natuurkwartier openen als entree vanuit het noorden.

